

Juist lokale cliëntenraden weten wat er leeft op locatie

Geplaatst op 22 maart 2024

Zeggenschap organiseren zo dicht mogelijk bij mensen die zorg of ondersteuning nodig hebben. En zo bijdragen aan waardevolle zorg zodat mensen het leven kunnen leiden dat bij hen past. Lokale cliëntenraden spelen daarbij een belangrijke rol. Om die rol nog beter te kunnen vervullen, biedt LOC een breed scala aan trainingen, scholing, trajecten en bijeenkomsten.

Beluister artikel

Lokale zeggenschap was en is een belangrijke pijler van de medezeggenschapswet. In de herziene Wmcz 2018 staat echter nóg specifiekier omschreven dat dáár waar mensen wonen of waar zorg wordt verleend een cliëntenraad verplicht is. Lokale raden staan centraal in de wet. Het instellen van een centrale cliëntenraad is een keuze, geen verplichting. In de praktijk ziet LOC dat instellingen de medezeggenschap soms geregeld denken te hebben met een centrale cliëntenraad op concernniveau. En lokale raden niet van de grond zeggen te krijgen door gebrek aan leden. De zorgorganisatie heeft echter de plicht de (lokale) cliëntenraad te faciliteren en te helpen met het werven van leden.

Signalerende functie

Liesbeth Honig, LOC-trainer en adviseur medezeggenschap pleit voor meer scholing en ondersteuning voor de lokale medezeggenschap. Nu zijn lokale cliëntenraden bijvoorbeeld niet altijd op de hoogte van hun instemmings- en adviesrecht. “En dat is jammer, want omdat ze dicht op de dagelijkse praktijk van een zorglocatie zitten, hebben ze juist een hele belangrijke signalerende functie. Lokale cliëntenraden zien als geen ander wat er leeft en speelt. Toch zie ik vaak gebeuren dat een locatiemanager vindt dat door de cliëntenraad te informeren, de raad voldoende wordt meegenomen in de besluitvorming. Terwijl de cliëntenraad dan niet in de gelegenheid wordt gesteld om invloed uit te oefenen op de besluitvorming via advies- of instemmingsrecht.”

Medezeggenschap is geen doel op zich, benadrukt Liesbeth: “Het gaat om het zo goed mogelijk behartigen van de belangen van mensen die zorg nodig hebben.” Lokale cliëntenraden hebben op een breed terrein

instemmings- en (ongevraagd) adviesrechten. Dan gaat het niet alleen over het opstellen van huisregels, maar ook over beleid op het gebied van kwaliteit, veiligheid en hygiëne, voeding, verzorging, recreatie en inrichting van ruimtes. En over de selectie/benoeming van een ondersteuner of de aanstelling van de direct leidinggevende van de zorgmedewerkers. Liesbeth: “Zeker die laatste functionaris is heel bepalend voor het woon-, leef- en zorgklimaat van een zorgorganisatie. Niet voor niets heeft de cliëntenraad daar adviesrecht op.”

“Niet altijd weten lokale cliëntenraden wat hun rechten zijn”

Wmcz is minimumwet

Niet altijd weten lokale cliëntenraden wat hun rechten zijn. Bij de invoering van de Wmcz 2018 hebben LOC en brancheorganisaties als hulpmiddel een model medezeggenschapsregeling ontwikkeld. Daarin spreken bestuurder en cliëntenraden algemene rechten en plichten af. De wet is een minimumwet, wat betekent dat er altijd méér kan worden afgesproken. “In de praktijk gebeurt dit helaas niet altijd”, weet LOC-adviseur en trainer Liesbeth Honig. “Het is niet eenvoudig goede medezeggenschap in de praktijk vorm te geven. We merken dat zowel management als cliëntenraad veel baat hebben bij de scholing die we op locatie geven. Scholing toegespitst op de praktijk ter plekke. Daarbij begeleiden we ook het hele proces van het formuleren van een visie op medezeggenschap tot en met het ontwikkelen van een medezeggenschapsregeling. Medezeggenschap moet je echt samen doen.”

Dienstverlening LOC

Neem voor meer informatie over de dienstverlening van LOC (gratis voor aangesloten cliëntenraden) contact op met de Vraagbaak via 030-2843200 of vraagbaak@loc.nl.

Regelmatig publiceren we brochures, handreikingen, bijvoorbeeld de [brochure basisinformatie Wmcz 2018](#), [de modelmedezeggenschapsregeling](#) en [de handreiking huisregels](#). Leden van LOC kunnen deze gratis opvragen.

Nog geen lid? [Lees hier meer over de lidmaatschapsvoordelen](#)

Dit artikel verscheen in de Lente-editie van [LOC tijdschrift Zorg & Zeggenschap](#) 2024.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Wet medezeggenschap \(Wmcz\)](#), [Adviesonderwerpen van de cliëntenraad](#), [Organiseren en vernieuwen medezeggenschap](#), [Vrijwilligers LOC](#)
